

"Õues targaks"

2020-2021

Sisukord

Projektist	3
Sipsikute "Värvused" (tasandusrühm)	4
Mürakarude katsed "Talve tunnused" (tasandusrühm)	6
Naksitrallide "Vee erinevad olekud" (tasandusrühm)	9
Kullakeste "Lumeköök" (arendusrühm)	11
Mesimummude "Värvilise jääga maalimine" (pervasiivsete arenguhäiretega laste rühm)	13
Linnupoegade õppekäik "Liikluses" (pervasiivsete arenguhäiretega laste rühm)	15
Meie kogemus	17

Projektist

Toimumiskoht: Tallinna Kannikese Lasteaed

Toimumisaeg: oktoober 2020 – aprill 2021

Teostajad: tervisemeeskond ja rühmaõpetajad

Sihtrühm: kõik lapsed

Eesmärk: Laps omandab uusi teadmisi ja kogemusi läbi õuesõppe.

Alaeesmärgid:

- * Suurendada õuesõppe osakaalu õppetegevustes.
- * Laste erinevate meelte ja aistingute arendamine läbi õuesõppe.
- * Õueala kui õpiruumi aktiivsem ja teadlikum kasutamine .
- * Õpetajate hea praktika jagamine omavahel.

Tegevuse kirjeldus: Sügisel valis iga rühm omale loosiga ühe kuu, millal läbi viia neli erinevat õuesõppetegevust. Tegevuste teemasid ja tegevusi said õpetajad lastele ise valida ja oma rühma lastele jõukohaselt lahendada.

Sipsikute "Värvused"

Õppetegevuse eesmärgid:

- *Lapsel kinnistuvad põhivärvuste nimetused.
- *Laps moodustab hulki.
- *Laps moodustab paare (memoriin).

Vahendid:

Värvilised männikäbid, värvilised kivid, värvilised kastanimunad

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Vahendite nimetamine (kivi, käbi, kastanimuna). Vahendite värvuste vaatlemine ja nimetamine.

II Põhiosa

Lapsed sorteerivad käbid-kivid-kastanimunad hulkadesse. Seejärel sorteerivad nad vahendid värvuste alusel hulkadesse.

Paaride moodustamise ülesanne:

Laste ette on laotatud lapikud värvilised kivid (värviline pool on nähtaval). Igaüks valib kivide seast ühe kivi ja proovib sellele sama värvi paarilist leida.

Kivi-memoriin:

Laste ees on kivid, värviline pool allpool. Lapsed pööravad kordamööda kaks kivi ümber. Kui leitakse kaks ühesugust kivi, saab paari endale jätta.

III Kinnistav osa

Vahendite nimetamine (kastanimuna, kivi, käbi). Värvuste nimetamine.

IV Tunni lõpetamine

Kiidan lapsi tegevustest osavõtmise eest.

Müraakarde katsed "Talve tunnused"

Õppetegevuse eesmärgid:

- *Laps märkab ümbritsevat ja tunnetab seda erinevate meelte ja aistingutega.
- *Laps nimetab lasteaia ümbruses näha olevaid talve tunnuseid.
- *Laps kogeb erinevate meelte kaudu ümbritsevat loodust ja oskab seda sõnadega kirjeldada.
- *Laps osaleb katsete tegemises.
- *Laps teab talve tunnuseid.
- *Laps saab teadmisi härmatise, jää ja lume tekkimise kohta.
- *Laps oskab käsitleda Easi-scope mikroskoop.
- *Laps teab oma vanust ja oskab selle numbrini loendada.

Vahendid:

Vesi, sool, papist 3D kuusk, auguga korgiga veepudel, habemeajamis vaht, sooda, lusikad, alused, suur kauss, purgid, Easi-Scope mikroskoop.

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Mõistatused talviste loodusnähtuste kohta (vesi, jää, lumi, külm), tunnetame oma meeltega tänast ilma. Kas on külm, kas näeme kuskil lund/jääd jne. Vaatame termomeetrit kui külm hetkel õues on. Pärast seda toimub aarete jaht lasteaia hoovis, et üles leida kõik katseteks vajalikud vahendid.

Vahendite nimetamine ja vaatlemine (veepudel, sool, paberist kuusk, habemeajamis vaht, sooda).

II Põhiosa

Katse 1: „Soolakristallidega/härmas kuusk“

Räägime lastega talvisest loodusnähtusest „Härmatis“. Katse tegemiseks saab iga laps panna kaussi niimitu lusikatäit soola, kui vana ta on. Kui sool on pandud, siis asetame soola hunniku keskele 3D pappkuuse ning valame peale vett nii, et sool oleks üleni märg. Vaatleme Easi-Scope abil laual olevaid soolaterasid. Katse viime tупpa, et vaadelda, kuidas „härmatis“ edasi kasvab.

Katse 2: „Veega asfaldile joonistamine“

Lapsed joonistavad veepudeli pritsiga asfaldile rõõmsaid nägusid. Kui õues on külm, siis saame jälgida veega joonistatud piltide jäätumist asfaldil ning Easi-Scope mikroskoobiga jääd uurida.

Katse 3: „Lume völumine“

Räägime lastega talve põhitunnusest, milleks on lumi. Kuna lund veel maha sadanud ei ole, siis peame seda ise tegema. Vaatleme katseks vajaminevaid vahendeid: habemeajamis vaht, sooda. Iga laps saab vanni sisse pudelist vahtu välja vajutada, supilusikatega soodat vahu sisse panna ning segamini segada. Saadud lume tõstame lusikatega suurde purki, et seda toas edasi vaadelda.

III Kinnistav osa

Kordame üle talve tunnused ning nendega seotud katsed, mis täna tegime. Lapsed saavad lasteaia alalt otsida härmatist, vaadelda jääd, uurida puid ja muru ja neid Easi-Scope mikroskoopi kasutades lähemalt uurida.

IV Tunni lõpetamine

Kiidan lapsi tegevustest osavõtmise eest ning lapsed saavad minna õueatraktsioonidele mängima.

Naksitrallide "Jäälatern" - vee erinevad olekud"

Õppetegevuse eesmärgid:

- *Laps teab, mis on jäätumine/sulamine.
- *Laps näeb, kuidas toimub jäätumine ja sulamine.
- *Laps osaleb õue katses.
- *Laps nimetab erinevaid looduslikke vahendeid.
- *Laps oskab teha ja tunneb rõõmu jäälaterna valmistamisest.

Vahendid:

Erinevad looduslikud materjalid N: käbid, oksad, kivid, kuivatatud lilled, vann, vesi, küünel.

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Vestleme lastega jäätumisest ja sulamisest. Tutvustame lastele jäätumise katseks vajalikke materjale. Näitame lastele videos erinevaid jäälaternaid.

II Põhiosa

Valame vanni vett. Lapsed saavad sinna lisada erinevaid looduslikke vahendeid (sammal, käbid, tammetõrud, lehed). Teeme nende vahenditega tutvust. Jätame vanni vee ja looduslike vahenditega õue jäätuma. Järgmisel päeval uurime, mis on juhtunud. Vesi koos looduslike vahenditega on jäätunud. Toksime jää vanni küljest lahti ja asetame tükid ümber varem valmis tehtud augu lasteaia õuealal - teeme jäälaterna. Õhtul süütame jäälaternas õueküünla.

III Kinnistav osa

Istume jäälaterna ümber ja kordame kogu protsessi veelkord läbi. Kordame üle looduslike vahendite nimed jää sees. Arutleme, mida on vaja jäätumise tekkeks? Miks jää on kasulik? Miks jääga peab ettevaatlik olema?

IV Tunni lõpetamine

Teeme lastega koos jäälaternast pilte ning lapsed saavad jäätükkidega mängida. Uuel päeval viime jäätükid tuppa, et näha sulamist.

Kullakeste "Lumeköök"

Õppetegevuse eesmärgid:

- *Laps naudib õues tegutsemist.
- *Lapse sõnavara laieneb.
- *Laps naudib kunstilisi tegevusi.
- *Laps näeb, mis juhtub kui lumele vett kallata.

Vahendid: kööginõud, lumi, värvid, pintslid, vesi, voolimistarvikud, liivavormid, kühvlid.

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Õpetaja paneb lastele lauale valmis lumeköögi jaoks vastavad tarvikud. Õpetaja tutvustab lastele tegevust.

II Põhiosa

Lapsed saavad tassid, kuhu sisse kühveldavad lund. Lapsed valivad endale vastavad värvid, kuidas nad oma lumejätist kaunistada tahavad.

Lapsed saavad ka õpetaja juhendamisel proovida valada lumele vett, et näha mis lumega juhtub kui lumi puutub kokku veega. Lapsed saavad vastavalt enda sooviline kaunistada oma jäätised.

III Kinnistav osa

Lastele on lubatud vabamäng, saavad mängida liivavormidega lumel ja proovida lund maalida.

IV Tunni lõpetamine

Tunni lõpetuseks kiidab õpetaja lapsi.

Meesimummude "Värvilise jääga joonistamine"

Tunni eesmärgid:

- * Laps tunneb põhivärvuseid.
- * Laps teab/nimetab jää omadusi- külm, sulab veeks.
- * Lapse peenmotoorika areneb.
- * Laps teab mõisteid sirge, laineline, sik-sak.
- * Lapsel areneb oskus iseseisvalt töötada.
- * Laps osaleb ühistegavuses ning viib tegevuse lõpuni.

Vahendid: varem ettevalmistatud värvilised jääkuubikud, A2 papid joonistamiseks.

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Vaadeldakse laual olevaid töövahendeid ja nimetatakse neid.

II Põhiosa

Alustatakse tööd, mille ajal õpetaja juhendab last. Vaadeldakse alusele eelnevalt tõmmatud jooni (mõisted sirge, laineline, sik-sak) ning lapsel on võimalus joonistada etteantud joont mööda värvilise jääkuubikuga, mis sulades jätab papile värvilise jälje.

III Kinnistav osa

Koos õpetajaga korratakse üle, mida tehti ja mis toimus selle ajal jääga

IV Tunni lõpetamine

Õpetaja kiidab tunnis osalemise eest ja lapsed lähevad õuealale mängima.

Linnupoegade õppekäik "Lükluses"

Õppetegevuse eesmärgid:

- *Laps jälgib liikluses toimuvat.
- *Laps tutvub valgusfoori ja ülekäigurajaga.
- *Laps kuulab õpetaja korraldusi.
- *Laps suudab oodata bussi ja sellega ühe peatuse sõita.

Vahendid: Valgusfoor, ülekäigurada, linnaliinibuss, autod, enda jalad.

Tunni käik:

I Sissejuhatav osa

Lapsed vaatlevad koos õpetaja toas pilte valgusfoorist, ülekäigurajast ja linnaliinibussist. Koos mängitakse läbi ka liiklussituatsioon tänaval ning

õpetaja selgitab, et tänaval peab jälgima liiklusvahendeid. Tänaval tohib jalakäija teed ületada ainult mööda ülekäigurada ning roheline tulega.

II Põhiosa

Toimub reaalne õppekäik tänavale, mille jooksul õpetaja suunab lapsi jälgima toimuvat ning tähelepanu pöörama ülekäiguraja ja valgusfoori asukohtadele. Lõpetuseks toimub ka sõit linnaliinibussiga.

III Kinnistav osa

Tagasi lasteaia poole liikudes palub õpetaja lastel osutada ülekäigurajale, valgusfoorile, autodele ja linnaliinibussile.

IV Tunni lõpetamine

Õpetaja kiidab lapsi õppekäigul osalemise eest ning lapsed saavad õuealale mängima minna.

Meie kogemus

Tallinna Kannikese Lasteaia rühmade õuesõppekuud olid sündmusterohked ja täis aktiivset värskes õhus tegutsemist. Laste esimesed õppetegevused õues olid kindlasti võibolla pisut ärevamad, kuna tegevused toimusid teistsuguses ja ahvatlusi täis keskkonnas, kui tavaliselt. Lastele muidu mänguks olnud õue ala ja ümbrus muudeti ju mõneks ajaks õpiruumiks. Aga mida tegevus edasi seda rohkem lapsed suutsid õues tehtavale õppetegevusele keskenduda. Lapsed said läbi erinevate tegevuste uusi teadmisi ja kogemusi. Näiteks oli kahele rühmale esmakordne, minna õppekäigule.

Õpetajad rakendasid põnevaid ideid, julgesid katsetada, oma tegevusi jooksvalt täiendada ja kohandada, teha õigeid valikuid ja leida loovaid lahendusi, tundes hästi oma laste vajadusi ja võimeid.

Rühmade õuesõppekuude tulemusena õppisid lapsed rohkem ümbritsevat tähele panema, rohkem uurima-vaatlema ning kindlasti kasvas ka positiivset suhtumist loodusesse.

Rühmade kogemused eraldi

SIPSIKUD <http://www.kannikese.ee/index.php?page=685>

LINNUPOJAD <http://www.kannikese.ee/index.php?page=690>

MÜRAKARUD <http://www.kannikese.ee/index.php?page=695>

KULLAKESED <http://www.kannikese.ee/index.php?page=698>

NAKSITRALLID <http://www.kannikese.ee/index.php?page=703>

MESIMUMMUD <http://www.kannikese.ee/index.php?page=712>

Tunnikavade ja tekstide autoriks on rühmaõpetajad. Projekti ja raamatu koostasid Tallinna Kannikese Lasteaia tervisemeeskonna liikmed: Karin Kangur, Liia Schlitski, Lilyan Tõeleid, Martha Lindmäe